

1 RÉAMHRÁ

1.1 RÉAMHRÁ

- 1 Soláthraítear san imleabhar seo (**Imleabhar 3D**) den Ráiteas Tionchair Timpeallachta (EIS) measúnú ar an bhféidearthacht go n-eascróidh tionchar comhshaoil as an bhForbairt Idirnasctha Thuaidh-Theas 400 kV a bheartaítear maidir leis an gcuid sin den fhorbairt a bheartaítear atá suite i Limistéar Staidéir na Mí (MSA) faoi mar a shonraítear i gCaibidil 5, **Imleabhar 3B** den EIS. Gabhann dhá imleabhar ar leith lena bhfuil san imleabhar seo: **Aguisíní Imleabhar 3D** den EIS agus **Fíoracha Imleabhar 3D** den EIS.
- 2 Is éard atá san fhorbairt a bheartaítear i Limistéar Staidéir na Mí (MSA) ciorcad tarchuir lasnairde 400 kV de chiorcad singil lena dtacaíonn 165 túr nua (Túr 237 go Túr 401) a shínfidh thart ar 54.5 km idir Túr 237 i mbaile fearainn Clonturcan i gContae an Chabháin agus Túr 402 (túr ciorcaid dhúbailte atá ann cheana féin ar an líne tharchuir 400 kV idir an tSeansráid agus Fearann na Coille) i mbaile fearainn Bogganstown (Toghroinn Chúil Mhaoilín), Contae na Mí. Áirítear leis freisin mionathruithe ar líne lasnairde 110 kV reatha agus na hoibreacha forbartha gaolmhara agus coimhdeacha ar fad lena n-áirítear oibreacha buana agus sealadacha tógála agus tochairte. Tá ciorcad nua 400 kV i gceist léi freisin a shínfidh 2.85 km feadh an taoibh (thuaidh) nach bhfuil á úsáid faoi láthair den líne tharchuir lasnairde 400 kV de chiorcad dúbailte atá ann cheana féin (an líne tharchuir 400 kV idir an tSeansráid agus Fearann na Coille) soir ó Thúr 402 i mbaile fearainn Bogganstown (Toghroinn Chúil Mhaoilín) i gContae na Mí a fhad le Túr 410 agus Fostáisiún Fhearann na Coille i mbaile fearainn Fhearann na Coille, Contae na Mí. Cuireann sé san áireamh freisin síneadh le Fostáisiún Fhearann na Coille de chuid BSL atá ann cheana, i mbaile fearainn Fhearann na Coille, Contae na Mí, agus oibreacha laistigh den fhostáisiún sin. Léirítear an chuid den chiorcad tarchuir a bhaineann le Limistéar Staidéir na Mí i bhFíor 1.1.
- 3 Ritheann an chuid sin den idirnascaire foriomlán a bheartaítear atá in Éirinn feadh fad líneach thart ar 103.35 ciliméadar (km) idir an Léim Ghearr i gContae Mhuineacháin agus Fearann na Coille i gContae na Mí. Mar sin féin, ar mhaithe leis an bhfaisnéis a chur i láthair san EIS, foroinneadh é mar Limistéar Staidéir an Chabháin-Mhuineacháin (CMSA) (**Imleabhar 3C**) agus Limistéar Staidéir na Mí (MSA) (**Imleabhar 3D**).
- 4 Tugtar réamhrá cuimsitheach i gCaibidil 1, **Imleabhar 3B** den EIS maidir leis an bhforbairt a bheartaítear ina ndéantar breithniú ar an méid seo a leanas:
 - Comhthéacs na forbartha a bheartaítear;
 - Ceanglais maidir le Measúnacht Tionchair Timpeallachta (EIA);
 - Ullmhú an Ráitis Tionchair Timpeallachta (EIS);

5 Soláthraítear an méid seo a leanas san imleabhar seo den EIS:

- Cur síos ar thionchar féideartha na forbartha a bheartaítear ar an gcomhshaoil i ndáil le ceannteidil chomhshaoil ar leith;
- Cur síos ar na sonraí a theastaíonn chun an tionchar féideartha faoi na ceannteidil chomhshaoil a shainnint agus na modhanna tuartha a úsáidtear chun an tionchar féideartha faoi na ceannteidil chomhshaoil a mheas;
- Cur síos ar na bearta atá beartaithe chun drochthionchar suntasach ar an gcomhshaoil a sheachaint, a laghdú agus, más féidir, a réiteach;
- Cur síos ar an tionchar iarmharach, más ann dó; agus
- Cur síos ar an idirchaidreamh idir tosca comhshaoil.

6 Tugtar measúnú in **Imleabhar 3B** den EIS maidir leis an bhféidearthacht go mbeidh tionchar trasteorann i gceist. Tugtar measúnú freisin ar an bhféidearthacht maidir le tionchar carnach chomh maith le measúnú ar an idirchaidreamh idir na hábhair chomhshaoil in **Imleabhar 3C** agus **Imleabhar 3D** den EIS.

7 Cuirtear achoimre neamhtheicniúil ar an EIS ar fáil in **Imleabhar 3A** den EIS.

8 Chomh maith leis an mbreithniú ar thionchar trasteorann in **Imleabhar 3B** den EIS, cuimsítear *Comhthuarascáil Chomhshaoil* in **Imleabhar 4** de na cáipéisí iarratais. D'ullmhaigh EirGrid agus Oibreoir Córais Thuaisceart Éireann Teo. (SONI) (na hiarratasóirí faoi seach)¹ an tuarascáil sin chun léargas ginearálta a thabhairt ar na cineálacha tionchair faoi mar a gcuirtear i láthair i gcáipéisí ar leithligh an EIS / an Ráitis Timpeallachta (ES) iad. Chomh maith leis sin, cuirtear léargas ginearálta ar fáil sa tuarascáil ar thionchar trasteorann ar bhealach atá i gcomhréir le cur chuige molta i dtreoir an Choimisiúin Eorpaigh a foilsíodh le déanaí, is é sin, *Guidance on the Application of the Environmental Impact Assessment Procedure for Large-scale Transboundary Projects (Treoir maidir le Feidhmiú an Nóis Imeachta um Measúnacht Tionchair Timpeallachta do Thionscadail Mhórscála Trasteorann)* (Bealtaine 2013).

¹ Northern Ireland Electricity (Leictreachas Thuaisceart Éireann) (NIE) a thug faoi phleanáil na coda sin den idirnascaire a bheartaítear i dTuaisceart Éireann a chéadúair. Bhí NIE faoi oibleagáid ag an gCoimisiún Eorpach, áfach, an fheidhm pleanála infheistíochta a bhí acu (an 'Fheidhm Pleanála') a aistriú chuig SONI. Leasaíodh ceadúnas oibreora córas tarchuir SONI (an "Ceadúnas") an 28 Márta 2014 le go mbeadh aistriú na Feidhme Pleanála sin san áireamh ann tar éis d'Udarás Thuaisceart Éireann um Rialáil Fónas (NIAUR) próiseas comhairliúcháin a dhéanamh. Tháinig na leasuithe Ceadúnais i bhfeidhm an 30 Aibreán 2014. Dá réir sin, tá an fhreagracht maidir le hiarratas pleanála i leith an idirnascaire a bheartaítear i dTuaisceart Éireann aistriú ó NIE go SONI.

1.2 LEAGAN AMACH AN EIS

9 Cuirtear na hábhair san imleabhar seo den EIS ina ngrúpaí. Trí úsáid a bhaint as an leagan amach sin, ullmhaítear an t-imleabhar seo den EIS de réir creata ina ndéantar scrúdú ar gach ábhar comhshaoil (faoi mar atá leagtha síos i dTreoir an EIA agus i rialacháin náisiúnta na hÉireann) i rannán ar leith. Déantar tagairt don mhéid seo a leanas sna rannáin sin:

- Saintréithe na forbartha a bheartaítear;
- An timpeallacht (ghlactha) mar atá sí faoi láthair;
- Tionchar féideartha;
- Bearta maolaithe;
- Tionchar iarmharach (más ann dó);
- Idirchaidreamh idir tosca comhshaoil: agus
- Conclúidí